

САДРЖАЈ

	Страна
Предговор	5
Скраћенице	7

Глава прва УВОД

I. Појам наслеђивања	9
II. Појам наследног права	9
1. Објективно наследно право	9
2. Субјективно наследно право	10
3. Наука наследног права	11
III. Начела наследног права	11

Глава друга ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА НАСЛЕЂИВАЊЕ

I. Појам	13
II. Смрт оставиоца	13
III. Проглашење несталог лица за умрло	14
IV. Постојање наследника	16
1. Постојање наследника који је доживео делацију	16
2. Наслеђивање кад наследник не постоји у време делације	17
3. Способност за наслеђивање	19
V. Заоставштина	24
1. Појам	24
2. Предмет наслеђивања	24
3. Права која нису предмет наслеђивања. Предмети домаћинства	26
VI. Одрицање од наслеђа	27
1. Одрицање од неотвореног наслеђа (антиципирано одрицање од наслеђа)	27
2. Одрицање од наслеђа које је отворено	27
3. Одрицање у корист одређеног наследника	28
4. Немогућност одрицања од наслеђа	28

VII. Основи наслеђивања	29
1. Наслеђивање на основу воље оставиоца	29
2. Законско наслеђивање	30
3. Однос основа позивања на наслеђе	30

Глава трећа

НАСЛЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ЗАКОНА
(SUCCESSIO AB INTESTATO, LEGITIMA)

I. Чињенице на основу којих се наслеђује на основу закона	31
1. Крвно сродство	31
2. Грађанско сродство	32
3. Брак	33
4. Заједница живота са оставиоцем	37
5. Имовно стање и способност за привређивање наследника	38
6. Врста и порекло добара заоставштине	38
II. Разврставање наследника у наследне редове	39
1. Круг законских наследника	39
2. Наследни редови. Парентеларни систем	39
3. Кад се наслеђује на основу закона	41
4. Односи између потенцијалних наследника у наследним редовима	41
III. Редовни законски наследни редови	46
1. Уопште	46
2. Први законски наследни ред	47
3. Други законски наследни ред	47
4. Трећи законски наследни ред	49
5. Четврти законски наследни ред	50
6. Остали законски наследни редови	51
7. Република Србија као последњи законски наследник	51
IV. Посебна правила за неке законске наследнике	52
1. Уопште	52
2. Повећање наследног дела деце оставиоца	52
3. Повећање и смањење дела супружника у другом наследном реду	52
4. Повећање наследног дела родитеља	58
5. Усвојеник	59
6. Усвојилац	61

Глава четврта

ИМПЕРАТИВНО ЗАКОНСКО НАСЛЕЂИВАЊЕ
(НУЖНИ ДЕО)

I. Појам права на нужни део	63
II. Природа права на нужни део	63
1. Становишта о правној природи права на нужни део	63
2. Решења усвојена у грађанским законцима	64

3. Правна природа права на нужни део према ЗОН-у	65
4. Облигациона природа нужног дела и положај нужног наследника	67
III. Круг нужних наследника. Апсолутни и релативни нужни наследници	68
IV. Величина нужног дела	69
V. Повреда нужног дела	69
VI. Израчунавање нужног дела	70
1. Утврђивање вредности заоставштине на основу које се израчунава нужни део	70
2. Имовина која не улази у обрачунску вредност заоставштине	71
VII. Смањење тестаментарних располагања и враћање поклона због повреде нужног дела	74
1. Намирење нужних наследника ако је нужни део облигационе природе	74
2. Правила ако је нужни део наследно право	76
VIII. Застарелост захтева. Губитак права	78
1. Застарелост захтева ако је нужни део облигационе природе	78
2. Губитак права кад је нужни део наследно право	79
3. Лица легитимисана да могу захтевати нужни део	80

Глава пета

ИСКЉУЧЕЊЕ И ЛИШЕЊЕ НУЖНИХ
НАСЛЕДНИКА ИЗ НАСЛЕЂА

I. Појам. Разграничење	81
II. Искључење нужних наследника (<i>exheredatio nota causa</i>)	83
1. Појам	83
2. Разлози за искључење из нужног дела	83
3. Форма и обим искључења	85
4. Дејства искључења	85
III. Лишење нужних наследника (<i>exheredatio bona mente</i>)	86
1. Појам. Разграничење	86
2. Разлози за лишење	86
3. Форма лишења	88
4. Обим и дејство лишења	88

Глава шеста

УРАЧУНАВАЊЕ ПОКЛОНА И ЛЕГАТА У ЗАКОНСКИ
НАСЛЕДНИ ДЕО (*COLLATIO BONORUM*)

I. Појам	91
II. Круг наследника којима се врши урачунавање	92
III. Правило о урачунавању поклона и легата	92
IV. Поклони и легати који се не урачунавају	93
1. Поклони који се не урачунавају	93
2. Легати који се не урачунавају	94
V. Начин и поступак урачунавања	94
VI. Лица која могу захтевати урачунавање	95

Глава седма

РЕПУБЛИКА СРБИЈА КАО ЗАКОНСКИ НАСЛЕДНИК

I. Заоставштина без наследника – појам, историјат	97
II. Држава као наследник у нашем праву	98
1. Уопште	98
2. Поступак са заоставштином ако није познато да ли има наследника	98
3. Република Србија као коначан универзални стицалац заоставштине	100

Глава осма

НАСЛЕЂИВАЊЕ НА ОСНОВУ ТЕСТАМЕНТА (ЗАВЕШТАЊА)

I. Појам	101
1. Уопште	101
2. Историјат	101
II. Обележја тестаментa	102
1. Једнострани правни посао	102
2. Лични правни посао	102
3. Опозив правни посао	103
4. Добročин правни посао	103
5. Правни посао за случај смрти	103
6. Правни посао којим се распоређује заоставштина	104
7. Формалан правни посао	104
III. Способност за сачињавање тестаментa (тестаментарна способност)	104
1. Уопште	104
2. Опште претпоставке	105
3. Посебне претпоставке	107
4. Обележја воље за сачињавање тестаментa	107
5. Законом одређена форма тестаментa	108
6. Разврставање тестамената	109
IV. Облици тестаментa	112
1. Својеручни тестамент	112
2. Писани тестамент пред сведоцима	115
3. Судски тестамент	119
4. Конзуларни тестамент	123
5. Међународни тестамент	124
6. Бродски тестамент	128
7. Војни тестамент	129
8. Усмени тестамент	133

Глава девета

ДОЗВОЉЕНА САДРЖИНА ТЕСТАМЕНТА

I. Појам	137
1. Уопште	137
2. Историјат	137
II. Постављање наследника	138
1. Уопште. Постављање наследника	138

2. Одређивање заменика наследнику (проста супституција – <i>supstitutio vulgaris</i>)	139
III. Остављање легата (испоруке)	140
1. Појам. Правна природа	140
2. Историјат	141
3. Предмет легата	142
4. Остављање легата. Прелегат и сублегат	142
5. Дужници легата	143
6. Дејство легата	144
7. Посебне врсте легата	145
8. Кад легат пада	146
9. Застарелост легата	147
IV. Располагање у дозвољених сврхе и оснивање задужбине	147
V. Постављање услова и рокова	148
1. Уопште	148
2. Услов (<i>conditio</i>)	149
3. Рок (<i>terminus</i>)	149
4. Правно стање до остварења одложног услова или протека рока	150
5. Правно стање ако је наследник постављен под раскидним условом или роком	152
VI. Налог (<i>modus</i>)	153
1. Уопште	153
2. Дејство налога	153
3. Неиспуњење налога	154
VII. Одређивање извршиоца тестаментa	155
VIII. Одредбе о искључењу или лишењу нужних наследника и опраштању недостојности	156
IX. Остале одредбе тестаментa	156
X. Тумачење тестаментa	157
1. Појам тумачења	157
2. Општа правила	157
3. Посебна правила	158
XI. Неважност тестаментa	159
1. Појам. Потпуна и делимична неважност	159
2. Ништав тестамент	160
3. Рушљив тестамент	163
XII. Опозив тестаментa	167
XIII. Чување тестаментa	169
1. Уопште	169
2. Чување тестаментa у суду	170
XIV. Доказивање уништеног, изгубљеног или скривеног тестаментa	171

Глава десета

ПРЕЛАЗАК ЗАОСТАВШТИНЕ НА НАСЛЕДНИКЕ

I. Отварање наслеђа	173
1. Уопште	173
2. Отварање наслеђа лица проглашеног за умрло	174
3. Поступак са заоставштином ако су наследници непознати	174
4. Старацац заоставштине	175
II. Стицање заоставштине	176
1. Прелазак заоставштине ipso iure	176
2. Одрицање од наслеђа	177
3. Пријем наслеђа	180
4. Незастаривост наследника да захтева заоставштину	182

Глава једанаеста

ОДГОВОРНОСТ НАСЛЕДНИКА ЗА ДУГОВЕ ОСТАВИОЧЕВЕ

I. Уопште	185
II. Одвајање заоставштине	187

Глава дванаеста

ДЕОБА НАСЛЕДСТВА

I. Право на деобу	189
II. Управљање и располагање наслеђем пре деобе	190
III. Уступање наследног дела пре деобе	191
IV. Начин деобе	193
1. Уопште	193
2. Право наследника који је живео или привређивао у заједници са оставиоцем	193
3. Деоба предмета домаћинства веће вредности	194
4. Обавеза заштите међу наследницима после деобе	195

Глава тринаеста

УГОВОРИ У НАСЛЕДНОМ ПРАВУ

I. Наследни уговори	197
1. Уговор о наслеђивању	197
2. Уговор о будућем наследству или легату	198
3. Уговор о одрицању од неотвореног наслеђа	199
4. Уговор о садржини тестаментa	199
II. Облигациони уговори у наследном праву	200
1. Уговор о доживотном издржавању	200
2. Уговор о уступању и расподели имовине за живота	212

Глава четрнаеста

ОСТАВИНСКИ ПОСТУПАК

I. Уопште	221
II. Циљеви оставинског поступка	221

	Страна
III. Важнија начела оставинског поступка	222
1. Начело официјелности и диспозиције	222
2. Посебна заштита одређених лица у поступку	224
3. Начела усмености, непосредности и јавности расправљања	226
4. Начело материјалне истине	227
5. Истражно (инквизиторско) начело	228
6. Начело процесне економије	228
IV. Надлежност суда за оставински поступак	229
1. Уопште	229
2. Надлежност оставинског суда у стварима с међународним елементом	229
3. Стварна надлежност	230
4. Функционална надлежност	231
5. Месна надлежност	231
V. Учесће органа управе у оставинском поступку	232
1. Уопште	232
2. Састављање смртвнице	232
3. Попис и процена заоставштине	234
4. Заштита интереса одређених лица. Постављање стараоца	235
VI. Проглашење тестаментa	236
1. Уопште	236
2. Поступак проглашења	236
VII. Припремање главне расправе	238
VIII. Главна расправа (расправљање заоставштине)	239
1. Уопште	239
2. Наследничка изјава	240
3. Прекидање расправљања заоставштине	240
4. Решење о наслеђивању	242
5. Решење о легату (испоруци)	243
6. Решење о обустављању расправљања заоставштине	243
7. Жалба против решења	243
8. Поступак по жалби	244
9. Захтеви после правноснажности решења о наслеђивању	244

Прилог
ШЕМЕ КРВНОГ СРОДСТВА И
ШЕМЕ ЗАКОНСКИХ НАСЛЕДНИКА

Шеме крвног сродства	251
Шеме законских наследника	253

ОБРАСЦИ ТЕСТАМЕНАТА И УГОВОРА

Својеручни тестамент	265
Писани тестамент (завештање) пред сведоцима	266
Судски тестамент кад завешталац није у стању да га прочита	268
Уговор о доживотном издржавању	270
Уговор о уступању и расподели имовине за живота	272
Основна литература	275